

Väljaandja:	Riigikogu
Akti liik:	seadus
Teksti liik:	algtekst
Jõustumise kp:	01.04.2023
Avaldamismärge:	RT I, 23.02.2023, 1

Välja kuulutanud
Vabariigi President
16.02.2023 otsus nr 259

Riigivaraseaduse ja teiste seaduste muutmise seadus

Vastu võetud 08.02.2023

§ 1. Riigivaraseaduse muutmine

Riigivaraseaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 10 lõike 1 punkti 2 täiendatakse pärast sõna „määratud” sõnadega „ja seadusest tuleneval”;

2)paragrahvi 10 täiendatakse lõikega 8 järgmises sõnastuses:

„(8) Riigi maareservina säilitatakse maa, millel on riigivõimu teostamise, riigi või kohaliku omavalitsuse avalike eesmärkide täitmise või tulu saamise potentsiaal. Riigi maareservi säilitamise põhimõtted ja maa maareservi arvamise korra kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega.”;

3)paragrahvi 18 lõike 2 punkti 1 ja § 33 lõike 1 punkti 1 täiendatakse pärast sõna „täitmiseks” tekstiosaga „, sealhulgas kogukonna ühistegevuseks”;

4)paragrahvi 18 lõike 2 punkt 2 tunnistatakse kehtetuks;

5)paragrahvi 18¹lõike 2 punktis 1 asendatakse tekstiosa „100 kalendripäeva” sõnadega „üks aasta”;

6)paragrahvi 18¹lõike 2 punkt 6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„6) turupõhise kasutustasu on välja selgitanud Maa-amet.”;

7)paragrahvi 19 lõiget 1 ja § 37 lõiget 1 täiendatakse pärast sõna „valitseja” sõnadega „või tema volitatud asutus”;

8)paragrahvi 19 lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud juhtudel ei ole Vabariigi Valitsuse nõusolekut vaja eluruumi kasutusse andmisel, kohaliku omavalitsuse üksusele seadusest tulenevate ülesannete täitmiseks riigivara kasutamiseks andmisel ega käesoleva seaduse § 18¹lõike 2 punktides 4 ja 5 sätestatud juhtudel.”;

9)paragrahvi 33 lõike 1 punkt 1²tunnistatakse kehtetuks;

10)paragrahvi 33 täiendatakse lõigetega 1¹ja 1²järgmises sõnastuses:

„(1¹) Kohaliku omavalitsuse üksus selgitab mõistliku aja jooksul enne käesoleva paragrahvi lõike 1 punkti 1 või 3¹või maareformi seaduse alusel omandatud kinnisasja võõrandamist või hoonestusõigusega koormamist välja kinnisasja vajalikkuse riigile. Avaliku huvi korral on riigil õigus kinnisasi omandada, et täita oma ülesandeid või arvata maa maareservi. Riik hüvitab sellele kinnisasjale tehtud kasulikud kulutused, kui nendega on kinnisasja oluliselt parendatud.

(1²) Käesoleva paragrahvi lõike 1¹kolmandas lauses nimetatud kinnisasjale tehtud kasulikke kulutusi ei hüvitata, kui kohaliku omavalitsuse üksus soovib tagastada kinnisasja riigile.”;

11)paragrahvi 33 lõike 3 esimene lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Kui käesoleva paragrahvi lõike 1 punkti 2, 3 või 3¹alusel omandatud kinnisasi, välja arvatud kohaliku omavalitsuse poolt omandatud kinnisasi, võõrandatakse või koormatakse hoonestusõigusega kümne aasta jooksul pärast kinnisasja omandamist, peab võõrandaja või hoonestusõiguse seadja hüvitama riigile 65 protsenti vara harilikust väärtusest, mis sellel oli tema poolt omandamise hetkel, välja arvatud käesoleva paragrahvi lõikes 10 sätestatud juhul.”;

12)paragrahvi 33 täiendatakse lõigetega 3¹ ja 3²järgmises sõnastuses:

„(3¹) Kui kohaliku omavalitsuse üksus võõrandab või koormab hoonestusõigusega käesoleva paragrahvi lõike 1 punkti 1 või 3¹alusel omandatud kinnisasja, peab ta hüvitama riigile 50 protsenti vara harilikust väärtusest, mis sellel oli tema poolt omandamise hetkel, välja arvatud käesoleva paragrahvi lõikes 10 sätestatud juhul.

(3²) Riik arvab käesoleva paragrahvi lõikes 3¹nimetatud hüvitise suuruselt maha kohaliku omavalitsuse üksuse poolt kinnisasjale tehtud kasulikud kulutused, kui nendega on kinnisasja oluliselt parendatud. Hüvitist ei pea tasuma, kui kohaliku omavalitsuse üksus on oma eelarvevahenditega püstitanud võõrandatavale kinnisasjale hoone, mis oli vajalik ülesande täitmiseks, milleks riik kinnisasja talle üle andis.”;

13)paragrahvi 33 lõikes 4 asendatakse arv „3” arvuga „3¹”;

14)paragrahvi 33 lõike 5 esimeses lauses ja lõigetes 7–9 asendatakse tekstiosa „lõike 1 punktis 1, 1², 2 või 3” tekstiosaga „lõike 1 punktis 1, 2, 3 või 3¹”;

15)paragrahvi 33 lõigetes 8 ja 9 asendatakse tekstiosa „lõige 3” tekstiosaga „lõige 3 või 3¹” vastavas käändes;

16)paragrahvi 33 lõike 10 sissejuhatav lauseosa muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Riigivara võõrandamise otsustaja võib kinnisasja või piiratud asjaõiguse tasuta või alla hariliku väärtuse võõrandamisel otsustada, et käesoleva paragrahvi lõikes 3 või 3¹nimetatud hüvitist ei tule tasuda, kui.”;

17)paragrahvi 33 lõike 10 punktis 2 asendatakse tekstiosa „lõike 1 punktis 1, 2 või 3” tekstiosaga „lõike 1 punktis 1, 2, 3 või 3¹”;

18)paragrahvi 33 lõiget 10 täiendatakse punktiga 3 järgmises sõnastuses:

„3) kinnisasja riigilt omandamise eesmärk on kinnisasja andmine kohaliku omavalitsuse üksusele kinnisasja vahetamiseks kinnisasja avalikes huvides omandamise seaduse alusel.”;

19)paragrahvi 34 lõike 1 sissejuhatavas lauseosas asendatakse arv „65” arvuga „50”;

20)paragrahvi 34 täiendatakse lõikega 1¹järgmises sõnastuses:

„(1¹) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud müügihinnast arvatakse maha kohaliku omavalitsuse üksuse poolt kinnisasjale tehtud kasulikud kulutused, kui nendega on kinnisasja oluliselt parendatud.”;

21)paragrahvi 34 lõike 2 esimeses lauses asendatakse sõna „viie” sõnaga „seitsme”;

22)paragrahvi 34 lõige 3 tunnistatakse kehtetuks;

23)paragrahvi 37 lõiget 4 täiendatakse punktiga 7 järgmises sõnastuses:

„7) kinnisasi võõrandatakse kohaliku omavalitsuse üksusele.”;

24)paragrahvi 46 lõike 2 punktid 1–3 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„1) hariliku väärtuse on hinnanud Maa-amet;

2) harilikku väärtust ei ole võimalik hinnata aktiivse turu puudumise tõttu ja võõrandamise tasus lepitakse kokku muudel põhjendatud alustel;

3) kinnisasja tasuta või alla hariliku väärtuse võõrandamise otsuses on sätestatud, et käesoleva seaduse § 33 lõigetes 3 ja 3¹nimetatud hüvitist ei tule tasuda sama paragrahvi lõike 10 punktide 1 ja 2 alusel.”;

25)paragrahvi 46 lõiget 2 täiendatakse punktiga 4 järgmises sõnastuses:

„4) vastav erisus tuleneb õigusaktist.”;

26)paragrahvi 68 lõikes 6 asendatakse sõna „paragrahvides” sõnaga „lõigetes”;

27)seaduse 5. peatüki 5. jagu tunnistatakse kehtetuks;

28)paragrahvi 102 täiendatakse lõikega 5¹järgmises sõnastuses:

„(5¹) Käesoleva seaduse enne 2023. aasta 1. aprilli kehtinud redaktsiooni § 33 lõike 1 punkti 1 alusel kohaliku omavalitsuse üksusele tasuta või alla hariliku väärtuse võõrandatud kinnisasjade edasi võõrandamisel hüvitise maksmisele kohaldatakse käesoleva seaduse 2023. aasta 1. aprillil jõustunud redaktsiooni § 33 lõikeid 3¹ja 3².“;

29)seaduse 9. peatüki 1. jagu täiendatakse §-ga 108³järgmises sõnastuses:

„§ 108³. Erisus sõjalise konflikti tõttu Ukrainas

Riigi äriühing võib üldkoosoleku otsusel anda kuni 2027. aasta 31. detsembrini Ukraina riigile ja temale kuuluvatele äriühingutele vallasasju, mis on seotud Ukraina territoriaalse terviklikkuse ja suveräänsuse säilitamise, energia ja kütuse varustuskindluse tagamise või infrastruktuuri ja elamufondi taastamisega. Kui vallasasjade harilik väärtus erisuse kehtivuse perioodil on kokku 1 000 000 eurot või rohkem, võib osaluse valitseja vallasasjade üleandmise otsustada üksnes Vabariigi Valitsuse nõusolekul. Nimetatud vallasvara ei loeta toetuseks või annetuseks käesoleva seaduse § 88 lõike 1 punkti 11 tähenduses.“.

§ 2. Maareformi seaduse muutmine

Maareformi seaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 25 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Enne käesoleva seaduse alusel munitsipaalomandisse antud maa võõrandamist ja hoonestusõigusega koormamist tuleb välja selgitada kinnisasja vajalikkus riigile vastavalt riigivaraseaduse § 33 lõikele 1¹.“;

2)paragrahvi 25 lõiked 4–4²tunnistatakse kehtetuks;

3)paragrahvi 25 lõige 6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(6) Maa munitsipaalomandisse andmise korra kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega.“;

4)paragrahvi 39²lõikes 6 asendatakse sõnad „kinnisasja omanik“ tekstiosaga „kinnisasja omanik, välja arvatud juhul, kui piiratud asjaõigus lõpetatakse ja kustutatakse Maa-ameti kinnistamisavalduse alusel vastavalt käesoleva seaduse § 39⁵lõikele 1“;

5)paragrahvi 39⁵lõike 1 sissejuhatavat lauseosa täiendatakse pärast sõna „asjaõigus“ sõnadega „lõpetatakse ja“;

6)paragrahvi 39⁵lõikes 2 asendatakse tekstiosa „1. lõike punktis 1 nimetatud juhul“ tekstiosaga „1. lõikes nimetatud juhtudel“;

7)seadust täiendatakse §-ga 40⁶järgmises sõnastuses:

„§ 40⁶. Käesoleva seaduse enne 2023. aasta 1. aprilli kehtinud redaktsiooni alusel munitsipaalomandisse antud maa võõrandamise, kasutusvaldusse andmise ja hoonestusõigusega koormamise korral riigile hüvitise tasumisest vabastamine

Kohaliku omavalitsuse üksusel ei teki kuni 2023. aasta 31. märtsini kehtinud käesoleva seaduse § 25 4. lõikes sätestatud hüvitise tasumise kohustust, kui võõrandatakse, antakse kasutusvaldusse või koormatakse hoonestusõigusega maa, mis on antud munitsipaalomandisse käesoleva seaduse alusel enne 2023. aasta 1. aprilli.“.

§ 3. Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse muutmine

Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 34 täiendatakse lõikega 3¹järgmises sõnastuses:

„(3¹) Enne käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud kinnisasja võõrandamist või sellele hoonestusõiguse seadmist selgitab omavalitsusüksus välja kinnisasja vajalikkuse riigile vastavalt riigivaraseaduse § 33 lõikele 1¹.“.

§ 4. Riigihangete seaduse muutmine

Riigihangete seaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 50 täiendatakse punktiga 11 järgmises sõnastuses:

„11) hankelepingu ese on elektrienergia ostmine universaalteenusena elektrituruseaduse § 76⁵mõistes ja hankija kaasab menetlusse vähemalt kolm ettevõtjat.”;

2)paragrahvi 50 punkt 11 tunnistatakse kehtetuks;

3)paragrahvi 175 lõige 6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(6) Hankemenetluse alustamisel märgib hankija registris, kas taotluste või pakkumuste avamisel tehakse elektroonilises süsteemis avalikuks käesoleva seaduse § 109 lõikes 2 või § 113 lõike 2 esimeses lauses loetletud andmed või juhul, kui pakkumust või selle osa ei esitata elektrooniliselt, kas need andmed tehakse pärast taotluste või pakkumuste avamise protokollit esitamist elektroonilisse süsteemi seal avalikuks. Taotlejate ja pakkujate andmed võib jätta avaldamata, kui nende avaldamine takistaks õigusaktide rakendamist või oleks vastuolus avaliku huviga, sealhulgas kaitse- või julgeolekuhuvidega.”;

4)paragrahvi 180 punktid 3 ja 7 tunnistatakse kehtetuks;

5)paragrahvi 180 punkt 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„4) korraldab õigusaktides ettenähtud korras andme- ja teabevahetust Euroopa Komisjoniga;”;

6)paragrahvi 181 lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(5) Registri vastutav ja volitatud töötaja määratakse registri põhimääruses. Registri põhimääruses määratakse, millised Euroopa Komisjoni kehtestatud standardvormides valikulisena sätestatud väljad on hankijale täitmiseks kohustuslikud.”.

§ 5. Seaduse jõustumine

(1) Käesolev seadus jõustub 2023. aasta 1. aprillil.

(2) Käesoleva seaduse § 1 punkt 29 ning § 4 punktid 1 ja 3 jõustuvad Riigi Teatajas avaldamisele järgneval päeval.

(3) Käesoleva seaduse § 4 punkt 2 jõustub 2026. aasta 1. mail.

Jüri Ratas
Riigikogu esimees